Mange mødre arbejder deltid i lande med deltidsrettigheder

Lande med en høj andel af mødre på deltid har ofte også lovfastsat ret til deltid.

I Danmark arbejder 31 pct. af beskæftigede kvinder med børn i husstanden på deltid. Andelen er høj sammenlignet med andre nordiske lande, men ligger omtrent på EU-gennemsnittet. Til sammenligning arbejder 71 pct. af kvinder med børn på deltid i Østrig og 66 pct. i Tyskland. Det svarer til mere end dobbelt så stor en andel som i Danmark.[i]

Ret til deltid udbredt i lande med mange mødre på deltid

Fælles for Tyskland og Østrig er, at begge lande har indført rettigheder, der giver forældre ret til at gå ned på deltid.

I Tyskland har lønmodtagere under visse betingelser en lovmæssig ret til deltidsarbejde.[ii] Derudover findes den såkaldte minijobordning, som gør det muligt at have beskæftigelse med få timer og særlige skatte- og bidragsregler[iii], hvilket bl.a. benyttes af mange kvinder.[iv] I Østrig har forældre ret til forældredeltid frem indtil barnets ottende leveår.[v]

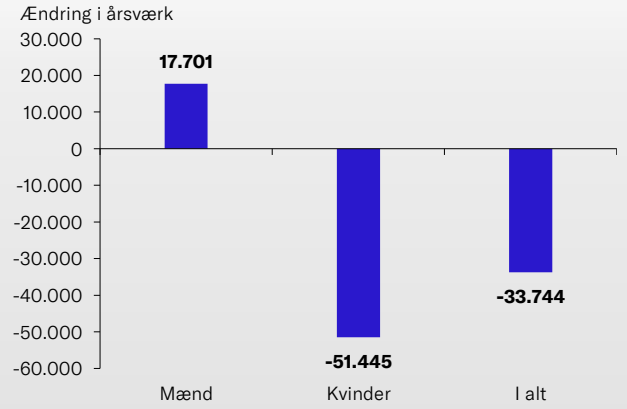
Færre årsværk ved nederlandsk arbejdstidsmønster

Nederlandene har også flere politikker, der understøtter fleksible arbejdstider. Ansatte kan anmode om lavere arbejdstid, som kun kan afslås, hvis arbejdsgiver kan påvise alvorlige driftsmæssige konsekvenser[vi]. Ydermere kan arbejdende forældre med børn op til 12 år få skattefordele. Denne fordel er knyttet til forælderen med lavest indkomst.[vii]

Dansk Erhverv har sammenlignet den gennemsnitlige arbejdstid i Nederlandene med arbejdstiden i Danmark for at undersøge, hvor stor effekten ville være, hvis danske forældre arbejdede i samme omfang som deres nederlandske modparter.

Hollandske mænd i alderen 25–54 år arbejder i gennemsnit 1,3 timer mere om ugen end danske mænd, mens hollandske kvinder arbejder 3,3 timer mindre om ugen end danske kvinder. Hvis danske mødre arbejdede det samme antal timer om ugen som 25–54-årige i Nederlandene, ville det samlet set svare til ca. 51.500 færre årsværk på det danske arbejdsmarked. Hvis mænds arbejdstid medtages i ligningen, svarer det til cirka 33.700 færre årsværk.[viii]

Estimeret effekt på årsværk, hvis danske forældre havde samme ugentlige arbejdstid som 25-54-årige i Nederlandene, 2024

Kilde: Eurostat og Danmarks Statistik.
Noter: Beregningen er baseret på den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid blandt alle beskæftigede 25–54-årige i Danmark og Nederlandene, da arbejdstidsdata ikke kan afgrænses til forældre. Antallet af danske beskæftigede med hjemmeboende børn er omregnet til fuldtidspersoner med udgangspunkt i en 37-timers arbejdsuge.

[i] Eurostat
[ii] Fragen und Antworten zur Teilzeitarbeit, Bundesministerium für Arbeit Und Soziales
[iii] Information about minijobs, Minijob Zentrale
[iv] Die Arbeitsmarktsituation von Frauen und Männern 2024, Bundesagentur für Arbeit
[v] Parental Part-Time Work, Sozialministerium Østrig

[vi] Working hours and rest times, Business.gov.nl
[vii] Income-related combination tax credit, Government.nl
[viii] Beregningen er baseret på antallet af beskæftigede danske mænd og kvinder i alderen 25–54 år med hjemmeboende børn. Resultatet skal ses som et estimat, da arbejdstidsdataene ikke specifikt dækker forældre, men alle beskæftigede 25–54-årige.

KONTAKT: UNDERDIREKTØR RASMUS BRYGGER PÅ RABR@DANSKERHVERV.DK ELLER PÅ TLF. +4533746409

OM DETTE NOTAT: Arbejdet med analysenotatet er afsluttet i september 2026.